

INVENTARIS HISTORISCH ERFGOED

ADLIB BRENGT **orde in de**

De NMBS-Groep beschikt over heel wat historisch erfgoed, verspreid over verschillende depots en museumbewaarplaatsen. De afdeling Historisch Erfgoed van NMBS-Holding maakt nu gebruik van een ingenieus systeem om dit allegaartje van objecten te ordenen.

Greta Verbeurgt, Lisa Maesschalck, Silke Claes

Van kepies over affiches, schaalmodellen en echt rollend materieel: de NMBS-Groep heeft een enorme collectie aan roerend historisch erfgoed. Met het oog op de opening van het nieuwe spoorwegmuseum 'Train World' was het noodzakelijk om een totaalinventaris van dit erfgoed op te stellen.

'Als je een verhaal wil vertellen in een museum, dan moet je natuurlijk weten hoe rijk je verzameling objecten precies is', steekt Greta Verbeurgt van Historisch Erfgoed van wal. 'En dat niet alleen: naast de stukken die tentoongesteld zullen worden in Train World zijn er nog

talloze waardevolle voorwerpen die het waard zijn om gezien te worden. En dus zijn we begonnen met het uitbouwen van een wetenschappelijk verantwoorde erfgoedinventaris.'

Fichebak

Om dit titanenwerk in goede banen te leiden werd er een beroep gedaan op twee medewerksters van de VUB, historica-archivaris Lisa Maesschalck en kunstwetenschapster Silke Claes. Twee dames met de juiste baggage dus. 'We zijn begonnen met een telling per depot en een opdeling in verschillende collecties', vertelt Lisa. 'Er werd een ranking opgemaakt om het

'Als je een verhaal wil vertellen in een museum, moet je natuurlijk weten hoe rijk je verzameling precies is.'

Greta Verbeurgt

chaos

belang van elke collectie aan te duiden. Ook werkten we een thesaurus uit en stelden we richtlijnen op voor het inventariseren.'

Het programma dat hiervoor werd gekozen heet ADLIB. 'Je kan het vergelijken met een heel uitgebreide fichebak', gaat Lisa verder. 'Elk object heeft een eigen fiche met verschillende tabbladen met het nummer van het object, een foto, een beschrijving, de datering en andere basisgegevens. Het programma is ook nuttig voor bruiklenen voor tentoonstellingen of eventuele restauraties. Het is dus niet alleen een inventarisatieprogramma, je kan er ook de hele collectie mee beheren.'

Iedereen welkom!

'Het is de bedoeling om de erfgoedinventaris online aan te bieden aan het grote publiek', zegt Silke. 'Dit zal geen statische catalogus zijn, we willen er voor zorgen dat mensen zelf trefwoorden en commentaar kunnen toevoegen en zich ook echt betrokken voelen. Het moet een zeer aantrekkelijke en gebruiksvriendelijke website worden.' ADLIB wordt op die manier een beetje een Wikipedia versie XXL: veel meer dan alleen maar droge informatie, en een superhandig opzoekmiddel voor wie iets wil weten. Zoekt een student voor zijn eindwerk bijvoorbeeld info over een bepaald treinstel, kan hij in één muisklik zien wat het is, of er boeken over gepubliceerd zijn, waar er filmpjes van staan of zelfs waar hij het treinstel daadwerkelijk kan gaan bekijken.

Op dit moment is 90% van de museumcollectie geïnventariseerd, goed voor zo'n 10.000 fiches. Er wordt nu ook begonnen met de foto-collectie en de films. De online catalogus wordt verwacht eind 2013. 'Het is een werk van lange adem, maar het zal lonen', glundert Greta. En gezien het enthousiasme van de drie dames kunnen we dit alleen maar beamen. ■

HERKEN JE DE volgende objecten?

Je vindt de antwoorden onderaan het artikel.

1

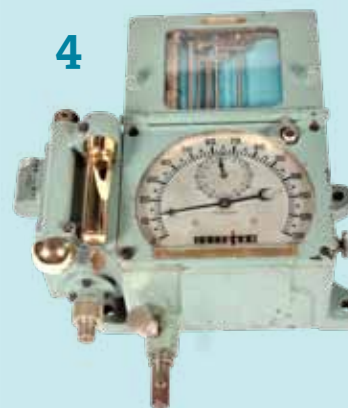
2

3

4

■ 1: Een condensatiemeeter. Deze werd gebruikt in stoomlocomotieven met oververhitting. Het is een mechanische smeerder die olie pompt naar alle bewegende onderdelen die in aanraking komen met de oververhitte stoom. ■ 2: Dit is het een knallend geluid, zo worden de spoorarbeiders voor naderend gevaar gewaarschuwd. En: een gewaarschuwd man is er twee waard! Ook leuk om te weten: bij de laatste rit van een treinbestuurder die met pensioen gaat, worden soms klappers op de sporen gelegd. ■ 3: Een 'vintage' EHB-kil: harnas om nek en rug van gewonden te ondersteunen. ■ 4: Een TELOC, gebruikt in stuurcabines om de snelheid, afstand, arststand, de duur van de pauzes enzovoort te registreren. Een beetje de zwarte doos van de locomotief dus...